

Technische vragen

Van :Max de Groot PvdA
Datum vraag :26-9-2025
Onderwerp :Goudse AI visie
Commissiegriffier :
Datum antwoord :

Vragen:

1. Hoe wordt in de praktijk concreet vormgegeven aan de positionering van Gouda als 'slimme volger', en hoe wordt bepaald wanneer de gemeente de stap maakt van volgen naar toepassen?
2. Op welke manier worden de vier leidende principes (mens centraal, inclusiviteit, transparantie, betrouwbaarheid) concreet vertaald naar toetsbare criteria in toekomstige AI-projecten?
3. Hoe wordt de Europese AI Act geïntegreerd in de visie en later in het beleidsplan, en welke verplichtingen hebben de meeste impact voor Gouda?
4. Welke specifieke risico's voor inwoners (bijvoorbeeld discriminatie of privacy-schending) worden als meest urgent gezien, en hoe wordt geborgd dat deze risico's vooraf worden afgewogen?
5. Wordt er in het beleidsplan een voorstel gedaan voor een permanente Ethische Commissie, en zo ja: welke rol, samenstelling en bevoegdheden krijgt deze?
6. Hoe wordt in de toekomst gemonitord of AI-toepassingen in Gouda voldoen aan de visie en principes, en hoe wordt daarover teruggekoppeld aan de raad en inwoners?
7. Hoewel de visie zelf budgetneutraal is: welke ramingen of scenario's bestaan er voor de benodigde middelen, kennisontwikkeling en eventuele externe expertise?
8. Wat is de huidige stand van AI-kennis en vaardigheden binnen de ambtelijke organisatie, en welke stappen worden voorzien om deze structureel te versterken?
9. Wordt er samengewerkt met andere (vergelijkbare) gemeenten of landelijke initiatieven bij de uitwerking van de visie en het beleidsplan, zodat kennis en ervaringen gedeeld worden?
10. Op welke manier worden inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties betrokken bij de uitwerking van het beleidsplan, zodat de visie breed gedragen wordt?

Antwoorden:

1. Gouda geeft invulling aan de rol van 'slimme volger' door actief te leren van ervaringen in andere gemeenten en van bewezen succesvolle en minder succesvolle toepassingen. Daarnaast werken we nauw samen met de VNG om best practices mee te nemen. Op basis daarvan wordt zorgvuldig bepaald of en wanneer een toepassing in Gouda wordt ingezet.
2. De vier leidende principes worden in het AI-beleidsplan uitgewerkt. Deze vormen de basis voor het beoordelen, monitoren en verantwoorden van AI-toepassingen binnen de gemeente.
3. De Europese AI Act is verankerd in de visie en sluit aan bij de vier leidende principes. De verplichtingen met de meeste impact voor Gouda zijn de transparantieplichting, de risicobeoordeling en classificatie, en de eisen voor documentatie en monitoring.

4. De meest urgente risico's zijn discriminatie, privacy-schending en verlies van controle. Deze worden vooraf afgewogen via risicoanalyses, menselijke toetsing, bias-controles en transparante monitoring.
5. Het AI-beleidsplan wordt in Q4 2025 aan de raad voorgelegd. Het voorstel voor een ethische commissie, inclusief rol, samenstelling en bevoegdheden, volgt in Q1 2026.
6. Gouda monitort AI-toepassingen op werking, risico's en naleving van de vier principes. De terugkoppeling verloopt zoveel mogelijk via de reguliere rapportages en verantwoordingsmomenten richting raad en inwoners. De verdere uitwerking volgt in het AI-beleidsplan.
7. De visie is budgetneutraal. De financiële impact van de uitvoering is nu nog niet bekend en wordt nader uitgewerkt in het AI-beleidsplan. Eventuele ramingen en scenario's worden vervolgens via de reguliere cyclus aan de raad voorgelegd.
8. De huidige stand van AI-kennis en vaardigheden wordt in kaart gebracht met een nulmeting naar AI-geletterdheid binnen de organisatie. Structurele versterking volgt op basis van de uitkomsten. Dit sluit aan bij de verplichting uit de Europese AI Act om AI-geletterdheid te borgen.
9. Gouda werkt samen met andere gemeenten en sluit aan bij landelijke initiatieven om kennis en ervaringen te delen bij de uitwerking van de visie en het AI-beleidsplan.
10. Gouda betreft inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties actief bij de uitwerking van het AI-beleidsplan. Dit gebeurt via dialoog, co-creatie, transparante communicatie en inclusieve participatievormen, zodat de visie breed wordt gedragen.